

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КІЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ
СІКОРСЬКОГО»**

Факультет менеджменту та маркетингу

МАГІСТЕРСЬКА ДИСЕРТАЦІЯ

**РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ТА ЗМІСТУ
ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ**

**051 «ЕКОНОМІКА»,
073 «МЕНЕДЖМЕНТ», 075 «МАРКЕТИНГ»**

Ухвалено Методичною радою
КПІ ім. Ігоря Сікорського
Протокол № 6 від 30 березня 2023 р.

Київ – 2023

Магістерська дисертація : рекомендації до виконання та змісту для спеціальностей 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг» [Електронний ресурс]: навч. посіб. / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: А. Р. Дунська, В.М. Марченко, О.В. Зозульов, А.Д. Кухарук, І.Д. Фартушний, КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ :КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 38 с. (1,5 д.а.)

*Гриф надано Методичною радою КПІ ім. Ігоря Сікорського
(протокол № 6 від 30.03.2023 р.)
за поданням Вченої ради факультету менеджменту та маркетингу
(протокол № 8 від 27.02.2023 р.)*

Електронне мережне навчальне видання

**МАГІСТЕРСЬКА ДИСЕРТАЦІЯ :
РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ТА ЗМІСТУ
ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ: 051 «ЕКОНОМІКА»,
073 «МЕНЕДЖМЕНТ», 075 «МАРКЕТИНГ»**

Укладачі: *Дунська Алла Рашидовна*, д-р. екон. наук, проф.
Марченко Валентина Миколаївна, д-р. екон. наук, проф.
Зозульов Олександр Вікторович, канд. екон. наук., проф.
Кухарук Анна Дмитрівна, канд. екон. наук., доц.
Фартушний Іван Дмитрович, канд. фіз.-мат. наук., доц.

Відповідальний редактор: *Кравченко М.О.*, д-р екон. наук, проф., декан факультету менеджменту та маркетингу КПІ ім. Ігоря Сікорського

Рецензенти: *Касян С.Я.*, канд. екон. наук., доц., завідувач кафедри маркетингу Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»

Ільїна Т.А., канд. екон. наук., доц., доцент кафедри організації та управління будівництвом, Київський національний університет будівництва і архітектури

Посібник містить загальні положення щодо організації виконання та змісту магістерської дисертації, зокрема розкриті підходи до структури кваліфікаційної роботи магістра, вимоги до оформлення роботи, критерії оцінювання якості її виконання та захисту, окремі питання щодо підготовки до захисту магістерської дисертації.

Навчальне видання призначено для студентів, які навчаються за спеціальностями 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг».

ЗМІСТ

1. Структура кваліфікаційної роботи здобувачів ступеня магістр	4
2. Вимоги до оформлення кваліфікаційних робіт	17
3. Критерії оцінювання кваліфікаційних робіт здобувачів ступеня магістр	24
4. Підготовка до захисту кваліфікаційної роботи	27
5. Список використаних джерел	31
6. Перелік документів, які регламентують організацію виконання та проведення захистів кваліфікаційних робіт	32
7. Додатки	34

1. СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЯ МАГІСТР

Кваліфікаційні роботи магістрів за освітньо-професійними програмами спеціальностей 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг» згідно зі Стандартами вищої освіти України відповідних спеціальностей є формою підсумкової атестації. Кваліфікаційна робота має продемонструвати сформованість у здобувача вищої освіти інтегральної компетентності, зазначененої у Стандартах вищої освіти України для даного рівня вищої освіти, а також сформованість загальних та спеціальних (фахових) компетентностей та досягнення програмних результатів, зазначених у відповідній освітній програмі, за якою він проходив підготовку.

Кваліфікаційні роботи здобувачів ступеня магістра в КПІ імені Ігоря Сікорського виконуються у вигляді *магістерської дисертації*.

Магістерська дисертація повинна демонструвати здатності студента, визначені і в Національній рамці кваліфікацій, а саме:

- продемонструвати знання та уміння аналізувати, оцінювати і порівнювати альтернативи, генерувати оригінальні ідеї у відповідній галузі знань;
- вирішувати завдання у новому, широкому (міждисциплінарному) контексті у відповідній галузі знань;
- вирішувати складні завдання в умовах неповної інформації з урахуванням соціальної та етичної відповідальності за прийняті рішення;
- проводити сучасні дослідження і давати науково обґрунтовану інтерпретацію отриманим результатам;
- аргументовано доводити до аудиторії фахівців наукову інформацію та свої висновки;
- здатність до самостійної наукової та практичної діяльності.

Окрім того, ступінь магістра відповідно до Класифікатора професій відповідає посадовому рівню професіонала, що передбачає високий рівень знань у відповідній галузі діяльності, тому кваліфікаційна робота магістра повинна демонструвати здатність студента управляти тими явищами та процесами, які визначені в освітніх програмах підготовки магістрів.

Відповідно до вище означених положень рекомендована наступна структура магістерської дисертації.

Структура магістерської дисертації має включати такі елементи:

1. Титульний аркуш.
2. Завдання на магістерську дисертацію.
3. Реферат (анотація) українською та іноземною мовами.
4. Перелік умовних позначень (за необхідності)
5. Зміст.
6. Вступ.
7. Основна частина (з розподілом на розділи та параграфи, висновки до розділів)
8. Висновки.
9. Перелік використаних джерел.
10. Додатки.

Орієнтовний обсяг основної частини магістерської дисертації складає 100 сторінок.

Шаблони титульного аркуша та завдання на магістерську дисертацію розміщені у Додатках 6 та 7 «Рекомендацій до структури та змісту кваліфікаційних робіт здобувачів ступеня бакалавра та магістра» [1]. На титульному аркуші магістерської дисертації обов'язково має бути зазначений бібліографічний код УДК відповідно до назви теми дисертації.

Реферат обсягом до 500 слів державною та іноземною (яку вивчав студент) мовами спрямований на ознайомлення із основним змістом магістерської дисертації. У рефераті має бути наведена така інформація:

- ✓ відомості про обсяг текстової частини, кількість рисунків, таблиць, додатків і бібліографічних найменувань за переліком посилань;
- ✓ актуальність теми – окреслення стану наукової проблеми та її значимості для конкретної галузі або сфери дослідження, що обумовлює доцільність здійснення дослідження за обраною темою;
- ✓ зв'язок дослідження з науковими програмами, планами, темами – зазначення номерів державної реєстрації та назв тем науково-дослідних робіт, у яких здобувач брав участь з конкретизацією ролі та здобутку здобувача при виконанні зазначених науково-дослідних робіт;
- ✓ мета роботи, об'єкт та предмет дослідження;

- ✓ методи дослідження;
- ✓ наукова новизна одержаних результатів – одержані здобувачем освітнього ступеня «магістр» нові положення, рішення, висновки тощо із зазначенням ступеня новизни;
- ✓ практичне значення одержаних результатів – інформація про потенціал практичного використання результатів, отриманих у магістерській дисертації, зокрема на рівні бази дослідження або на інших підприємствах галузі, в інших галузях, рекомендації щодо впровадження результатів дослідження;
- ✓ апробація результатів дисертації – зазначається участь здобувача у наукових заходах (конференціях, семінарах тощо) з метою оприлюднення результатів дослідження, що викладені у магістерській дисертації;
- ✓ публікації – наводиться перелік статей та інших публікацій здобувача у наукових журналах, збірниках наукових праць тощо;
- ✓ перелік ключових слів (не більше 10).

Реферат має бути оформленний у вигляді тексту.

Зразок оформлення реферату наведено у Додатку А.

Вступ має відображати актуальність і новизну магістерської дисертації та містити:

1. *Актуальність теми роботи.* Ця складова вступу передбачає обґрунтування необхідності проведення дослідження на обрану тему, визначення проблеми, яка обумовила вибір теми, та доведення важливості вирішення цієї проблеми. Актуальність роботи має дві складові: теоретико-методологічну та науково-практичну.

Актуальність наукового дослідження – це ступінь важливості наукового дослідження в даний момент і в даній ситуації для вирішення даних проблем або завдань.

У даному розділі зазначаються прізвища сучасних вітчизняних та зарубіжних науковців, які мають публікації, що відповідають тематиці дослідження студента. Назви публікацій цих авторів наводяться у списку використаних джерел.

2. *Зв'язок дослідження з науковими програмами, планами, темами* передбачає висвітлення участі здобувача у наукових дослідженнях, що здійснюються у межах випускової кафедри, факультету та університету. У цій складовій вступу потрібно навести номери державної реєстрації та назви тем науково-дослідних робіт, у яких здобувач брав участь з конкретизацією ролі та внеску здобувача при виконанні кожної науково-дослідної роботи.

3. *Мета та завдання роботи.* Мета роботи має бути тісно пов'язана із темою дослідження, відображати основний результат, який прагне отримати здобувач у процесі написання магістерської дисертації.

Мета – це те, що хоче отримати здобувач при проведенні дослідження, ціль, яку він перед собою ставить.

Мета роботи має бути конкретизована через формулювання завдань магістерської дисертації, які охоплюють теоретико-методичні та науково-практичні складові дослідження. Перелік завдань магістерської дисертації, що визначається у вступі має корелювати зі *змістом* магістерської дисертації та тими завданнями, що викладені у «*Завданні на магістерську дисертацію*».

4. *Предмет та об'єкт дослідження.* Визначення об'єкту та предмету дослідження надає можливість здобувачу чітко розуміти який саме процес або явище економічної науки він досліджує. Об'єкт дослідження є більш широким поняттям, визначає сферу, що формує проблемну ситуацію (явище, процес). Предмет дослідження міститься в межах об'єкту та є однією з багатьох частин забезпечення функціональності об'єкту. Предмет визначає тему магістерської дисертації.

Приклад:

1) Тема роботи: Управління інвестиційною діяльністю підприємства.

Об'єктом дослідження є інвестиційна діяльність підприємства.

Предметом дослідження є управління як сукупність процедур і дій, що здійснюються для підвищення ефективності інвестиційної діяльності підприємства.

2) Тема роботи: Теоретико-методичне забезпечення управління інвестиційною діяльністю підприємства.

Об'єктом дослідження є управління інвестиційною діяльністю підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні положення та методичні рекомендації, які забезпечують процеси організації, планування, контролю, мотивації інвестиційної діяльності на підприємстві.

5. *База дослідження* передбачає визначення підприємства, установи, організації, економічна діяльність якої слугувала основою для аналітичної частини магістерської дисертації та формулювання рекомендацій економіко-управлінського характеру.

6. *Методи дослідження* містять перелік загальнонаукових та спеціальних методів, професійних методик та технологій, які були використані у роботі та передбачені Стандартом вищої освіти України для відповідної спеціальності. До таких типових методів наукових досліджень, які можуть бути використані у магістерських дисертаціях, можна віднести:

теоретичні методи дослідження:

- абстрагування (застосовується для розвитку сутності понять);
- сходження від абстрактного до конкретного (для схематичного відображення етапів, які конкретизують процеси пізнання досліджуваного предмета);
- ідеалізація (метод конструювання абстрактних об'єктів, яких немає і не може бути в дійсності, але які допомагають досліджувати реальні явища і процеси. В дослідженні ідеалізований об'єкт як еталон накладається на реально існуючий предмет, що допомагає охарактеризувати його стан, виявляти недоліки, причини деформації та руйнації, накреслити шляхи щодо його відродження та передбачити перспективу в даних умовах [2, с. 97];
- формалізація (відображення структури та властивостей об'єктів дослідження у знаковій формі за допомогою формул, знаків тощо);
- аксіоматичний метод (прийняття аксіом (деяких тверджень без доведення) на основі практичного досвіду);

універсальні (загальнологічні) методи дослідження:

- аналіз (детальне вивчення предмету дослідження шляхом його розподілу на окремі частини для його більш детального вивчення);
- синтез (об'єднання окремих частин предмету дослідження в одне ціле, що дозволяє зробити висновок про його сутнісні риси, структуру та призначення).
- узагальнення (виявлення загальних властивостей і ознак предметів, явищ і процесів);
- індукція (формування загальних висновків на основі аналізу окремих фактів);
- дедукція (застосування знань загальних закономірностей для аналізу конкретного предмету дослідження);
- аналогія (перенесення знань щодо одного об'єкта на інший, менш досліджений і менш доступний);
- моделювання (формування і вивчення моделі (зображення) предмету дослідження з подальшим перенесенням результатів на реальний предмет);
- системний метод (представлення об'єкту та предмету дослідження як цілісної множини елементів, їх підпорядкованості та зв'язків між ними);

специфічні методи дослідження:

- методи збору інформації (спостереження за всіма (або частиною) одиниць сукупності, котрі складають явище (процес), що досліджується);
- узагальнення економічної інформації (впорядкування зібраного фактичного матеріалу шляхом його групування, табличного та графічного представлення);
- економічного аналізу (встановлення причинно-наслідкових зв'язків економічних явищ і процесів, які забезпечили досягнення економічного результату господарювання). В залежності від функціонального призначення аналіз може бути: бюджетний, фінансовий, інвестиційний, вартісний, маркетинговий, логістичний, соціально-економічний, управлінський, стратегічний [2, с. 102];
- економічного та економіко-математичного моделювання та прогнозування (визначення тенденцій економічного розвитку об'єкту

та предмету дослідження, оцінка можливих їх станів у майбутньому та пошук альтернативних шляхів і термінів їх досягнення. Для прогнозування застосовуються: інтуїтивні та формалізовані методи. До інтуїтивних належать: метод експертного оцінювання, анкетування, метод побудови сценарію, побудова «дерева цілей», матричний метод, метод мозкової атаки, метод Дельфі тощо. Формалізовані методи: екстраполяції та інтерполяції, метод найменших квадратів, регресійний аналіз, кореляція, дисперсія, факторне, сільове, імітаційне, оптимізаційне моделювання тощо).

У даному розділі вказується назва методу та коротке визначення результатів його використання.

Приклад:

У роботі використано метод узагальнення (для узагальнення економічної та методичної літератури), системний метод (для формування системи управління бізнес-проектами), метод таксономії (для аналізу товарного асортименту виробництва) тощо.

7. *Наукова новизна* одержаних результатів передбачає висвітлення одержаних здобувачем у процесі здійснення наукового дослідження нових теоретико-методичних положень, рішень та висновків.

Наукова новизна – це нові теоретичні та методичні результати дослідження.

В магістерських дисертаціях науковою новизною можуть бути:

- удосконалення методів оцінювання економічних процесів шляхом доповнення або заміни існуючої системи показників новими показниками, введення нових компонентів процесу та формування показників для їх оцінювання;
- удосконалення методики шляхом комбінації декількох способів і методів;
- виявлення тенденцій та закономірностей процесів;
- розвиток понятійного апарату шляхом доповнення існуючого поняття новими ознаками;
- розробка нових принципів, функцій, методів, способів;

- розвиток теорії економіки шляхом виявлення закономірностей, узагальнення тенденцій, систематизації понять тощо;
- розробка концепції, механізму, методики;
- встановлення нової системи взаємозв'язків тощо;
- адаптація існуючих підходів, методик, методів та інструментів до предметної галузі дослідження тощо.

При формулюванні наукової новизни доцільно використовувати готові мовні звороти: розроблено; удосконалено; розвинуто.

Сутність кожного мовного звороту описується логічним виразом, в результаті яких формується наукова новизна (табл. 1).

Таблиця 1 – Форми наукової новизни [3]

Характеристика наукової новизни	Позначення наукової новизни
Уdosконалення, перетворення відомих даних, докорінна їх зміна	
Часткове нове поєднання ознак	(було A + B, стало A + D)
Заміна частини ознак новими	(було A + B + C, стало A + B + D)
Нове взаємне розташування ознак	(було A + B + C, стало A + C + B)
Розвиток, розширення, доповнення відомих даних	
Включення нової ознаки	(було A + B, стало A + B + C)
Використання більш конкретної ознаки як загальноприйнятої	(було A + B + C, стало A + B + C1, де C1 = C + C' + C'')
Нове кількісне спiввiдношення ознак	(було A + B + C, стало A + 2B + 3C)
Уточнення, розвиток відомих методів чи способів і їх поширення на новий клас об'єктів, систем, явищ	

Після вибору відповідного мовного звороту (шаблону) предметно описується суть наукової новизни та результат її використання.

Конструкція наукової новизни повинна мати наступний вигляд:

вiдповiдний формi наукової новизни мовний зворот + коротке формулювання сутi новизни автора + значимiсть новизни для теорiї чи практичного використання.

Наприклад:

розвинуто систему управління економічною безпекою шляхом поєднання структурного (ієрархiчно впорядкованої сукупностi елементiв) та функцiонального (функцiй системи економiчної безпеки та системи управління нею) пiдходiв, що дозволяє виявляти об'єкти та процеси управління економiчною безпекoю дiяльностi пiдприємства.

8. *Практичне значення одержаних результатів* описує потенціал практичного використання результатів, отриманих у магістерській дисертації, зокрема на рівні бази дослідження або на інших підприємствах галузі, в інших галузях, можливі рекомендації щодо впровадження результатів дослідження.

Практична значущість – це реальна користь, вплив результатів дослідження на діяльність підприємства, країни, колективу.

Практичну значимість магістерської дисертації мають ті авторські пропозиції та рекомендації, результатом яких є зростання економічної та соціальної ефективності діяльності підприємств.

Практичну значимість можуть мати запропоновані автором методи, підходи, етапи, процеси, які можуть бути використані в практичній діяльності підприємства.,

Якщо магістерська дисертація виконувалася на замовлення підприємства, або є акт впровадження окремих здобутків автора в діяльності суб'єктів господарювання, надаються відомості щодо впровадження результатів із зазначенням назви підприємства та реквізитів акту про впровадження.

Приклад: Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що обґрунтовані в магістерській дисертації теоретичні положення доведено до рівня практичних рекомендацій. В практичній діяльності підприємств можуть бути використані:

1) методичні підходи до оцінювання ефективності управління проектами підприємства;

2) економічно обґрунтовані пропозиції щодо впровадження бізнес-проекту з каршерингу на підприємстві роздрібної торгівлі автомобілями та використанні процесного підходу в управлінні бізнес-проектами.

Результати магістерської дисертації впроваджені в діяльності ТОВ «Смарт Стайл ЮКрейн» (акт впровадження № 185-1 від «23» жовтня 2021 р.).

9. *Апробація результатів дисертації* розкриває участь здобувача у наукових та професійних заходах (конференціях, семінарах, обговореннях на підприємствах тощо) з метою оприлюднення результатів дослідження, що викладені у магістерській дисертації.

10. *Публікації* містять перелік статей та інших наукових публікацій здобувача за період навчання у магістратурі, опублікованих у наукових фахових, професійних та науково-практичних виданнях, монографіях відповідно до теми магістерської дисертації. Оскільки стандартами та Національною рамкою кваліфікацій інноваційний підхід до вирішення професійних задач є ідентифікаційною ознакою магістерської дисертації, тому опублікуванню підлягають інноваційні розробки автора. До публікацій відносяться статті, матеріали конференцій, тези доповідей, структурні частини монографій тощо).

Основна частина магістерської дисертації має складатись із трьох основних розділів, а саме:

1 – теоретичний розділ магістерської дисертації.

Цей розділ здобувача ступеня магістра розкриває суть наукової проблеми та стану її вирішеності. Наукова проблема (від грец. *problema* – задача, завдання) – це сукупність нових діалектично складних теоретичних або практичних питань, які суперечать існуючим знанням або прикладним методам у цій науці і потребують вирішення за допомогою наукових досліджень [4]. Щоб розкрити суть наукової проблеми магістранту необхідно опрацювати та узагальнити сучасні теоретичні та методологічні дослідження як об'єкту, так і предмету магістерської дисертації, виявити ті напрями, дослідження яких може бути продовжено в даній роботі, виявити задачі власного теоретичного дослідження, обґрунтувати вибір методик та методів для проведення дослідження. При формуванні структури даного розділу доцільно дотримуватися принципу викладення змісту розділу від загального до конкретного, узагальнивши теоретичні положення щодо об'єкту та предмету дослідження. Розділи повинні бути логічно упорядкованими та розкривати тему магістерської дисертації.

Для написання первого розділу магістерської дисертації використовуються сучасні наукові дослідження, які розміщаються на платформах відкритого доступу бібліографічних та реферативних баз даних

рецензованої наукової літератури (Scopus, Web of Science, WorldCat), в наукових періодичних виданнях України, монографіях тощо.

При викладенні матеріалу теоретичного розділу здобувач має продемонструвати здатність до узагальнення, систематизації, класифікації, аналізу наукової інформації та на їх основі формульовання основних напрямків власних наукових досліджень.

При використанні інформації із джерел відкритого доступу потрібно дотримуватись принципів академічної доброчесності. На кожне запозичення текстової або статистичної інформації повинно бути посилання на цитоване джерело.

Теоретичний розділ магістерської дисертації має бути структурований за трьома основними параграфами і мати обсяг орієнтовно 30 сторінок.

2 – аналітичний розділ магістерської дисертації.

Другий розділ магістерської дисертації має бути присвячений оцінюванню та аналізу поточного стану об'єкту та предмету дослідження на обраному підприємстві та на основі їх результатів повинні бути виявлені проблеми та поставлені задачі для їх усунення, вирішення яких забезпечить досягнення поставленої мети. Для цього здобувачеві варто сформувати статистичну вибірку показників для оцінювання результативності функціонування об'єкту та предмету дослідження на обраному підприємстві та застосувати досліджені в розділі I методики для формування узагальнених результатів дослідження.

У процесі аналізу інформації здобувач має продемонструвати здатності до застосування відповідних меті дослідження методів та інформаційних технологій.

Аналітичний розділ магістерської дисертації має бути структурований за трьома основними параграфами, і мати обсяг орієнтовно 40 сторінок.

3 – рекомендаційний розділ магістерської дисертації.

Рекомендаційний розділ магістерської дисертації розкриває зміст пропозицій автора, спрямованих на вирішення поставлених задач та досягнення мети дослідження.

На відміну від дипломної роботи бакалавра, зміст рекомендацій магістерської дисертації повинен мати управлінський характер та бути достатньо методично та економічно обґрунтованим. Управлінський характер досліджень передбачає необхідність повного розкриття сутності процесів

організації, планування, контролю, координації, оцінювання, мотивації для реалізації рекомендацій автора. В даному розділі викладаються виключно результати власних досліджень, спрямованих на розв'язання завдань для досягнення поставленої мети, з висвітленням наукової новизни, яку отримав магістрант у процесі вирішення наукової проблеми.

При здійсненні економічного обґрунтування розроблених рекомендацій здобувач має продемонструвати здатності застосування специфічних методів дослідження для вирішення поставлених задач та досягнення мети магістерської дисертації.

Економічне обґрунтування рекомендацій магістерської дисертації передбачає статистичне підтвердження впливу авторських рекомендацій на зміну стану предмету дослідження.

Рекомендаційний розділ магістерської дисертації має бути структурований за трьома основними параграфами і мати обсяг орієнтовно 30 сторінок.

Кожен розділ магістерської дисертації завершується висновками до розділу із висвітленням основних результатів, отриманих здобувачем у цьому розділі роботи. У висновках має бути наведено посилання на висвітлення основних результатів у наукових та професійних виданнях.

Розділи дисертації можуть поділятися на підрозділи (нумерація складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою), пункти (нумерація – з номера розділу, порядкового номера підрозділу і порядкового номера пункту, відокремлених крапкою), підпункти (нумерація – з номера розділу, порядкового номера підрозділу, порядкового номера пункту і порядкового номера підпункту, відокремлених крапкою). Розділи, підрозділи, пункти і підпункти нумеруються арабськими цифрами.

Орієнтовний зміст структурних частин магістерської дисертації:

1. Теоретичний розділ (назва)

- 1.1. Огляд сучасних наукових праць щодо об'єкту магістерської дисертації
- 1.2. Огляд сучасних наукових праць щодо предмету магістерської дисертації

- 1.3. Огляд сучасних методик та основних методів дослідень предмету роботи, обґрунтування використаних статистичних методів

Висновки до першого розділу

2. Аналітичний розділ (назва)

- 2.1. Аналіз об'єкту дослідження та узагальнення результатів
- 2.2. Аналіз предмету дослідження та узагальнення результатів
- 2.3. Поглиблений аналіз предмету дослідження (економіко-математичне моделювання, діагностування, оцінювання, дослідження тощо)

Висновки до другого розділу

3. Рекомендаційний розділ (назва)

- 3.1. Обґрунтування авторських рекомендацій щодо предмету дослідження
- 3.2. Пропозиції із впровадження авторських рекомендацій щодо предмету дослідження
- 3.3. Узагальнення результатів та їх вплив на стан предмету дослідження (економічне обґрунтування авторських рекомендацій)

Висновки до третього розділу

Висновки є узагальнюючим елементом магістерської дисертації і мають містити основні, найбільш значимі на думку здобувача, результати, отримані як у теоретичній частині, так і при вивчені бази дослідження і розробці та обґрунтуванні рекомендацій. Висновки до магістерської дисертації не повинні повторювати висновки до розділів, а мають корелювати із завданнями магістерської дисертації, що були визначені у вступі. За своїм змістом висновки мають підтверджити, що завдання магістерської дисертації були виконані, а відповідно і мета магістерської дисертації була досягнута.

Список використаних джерел складається на основі тих інформаційних ресурсів (посібників, монографій, статей, джерел статистичної інформації тощо), які були використані при написанні магістерської дисертації і на які є посилання в тексті магістерської дисертації. Перелік використаних джерел для магістерської дисертації має охоплювати не менше 50 найменувань.

Додатки до магістерської дисертації включають додаткову інформацію, яка необхідна для кращого розуміння викладеного матеріалу магістерської дисертації або для додаткового обґрунтування наведених у роботі положень і висновків. Так, додатки магістерської дисертації можуть включати специфікації, формули або проміжні розрахунки, статистичну інформацію, елементи бухгалтерської та фінансової звітності підприємства, ринкові огляди, лістинг програми або код програми, на якій дисертанту програмував, щоб вирішити відповідну задачу, акти про впровадження результатів дослідження тощо.

2. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Кваліфікаційна робота здобувачів ступеня магістр оформляється відповідно до вимог ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення».

Шрифт основного тексту: Times New Roman, розмір 14.

Параметри сторінки:

поля зверху та знизу – 2 см;
справа – 1 см, зліва – 2,5 см;
інтервал – 1,5;
абзац – 1,25 см.

Заголовки структурних частин кваліфікаційних робіт: «РЕФЕРАТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ» «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» пишуться великими літерами посередині рядка і не мають порядкового номера.

Назви розділів також пишуть великими літерами напівжирним шрифтом без слова РОЗДІЛ, наприклад:

Заголовки підрозділів пишуться маленькими літерами (крім першої великої) напівжирним шрифтом з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

Наприклад:

1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЄКТАМИ
  - 1.1. Сутність понять «бізнес-проект» та «управління бізнес-проектами», еволюція їх розвитку
  - 1.2. Теоретичне узагальнення підходів до управління бізнес-проектами
  - 1.3. Методичні підходи щодо обґрунтування доцільності та ефективності впровадження бізнес-проєктів

Висновки до розділу 1

Між назвою розділу та назвою підрозділу, між назвою підрозділу і наступним текстом відстань має дорівнювати одному інтервалу. Відстані між рядками заголовків приймають такими ж, як і у тексті.

Нумерація сторінок проставляється зі змісту з урахуванням всіх попередніх сторінок – титульної, завдання, календарного плану, реферату, – що не нумеруються, тобто з шостої сторінки.

Сторінки нумерують у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Кожну структурну частину кваліфікаційної роботи починають з нової сторінки.

Графіки, схеми, і таблиці необхідно подавати в кваліфікаційній роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці.

Оформлення рисунків

Ілюстративний матеріал (графіки, схеми, діаграми тощо), що використовується у кваліфікаційних роботах для кращого розкриття змісту та наочності викладення думок автора, має бути належним чином оформленій.

Кожен елемент ілюстративного матеріалу повинен мати назву та номер, який формується послідовно в межах розділу, позначається словом «Рисунок» наступним чином:

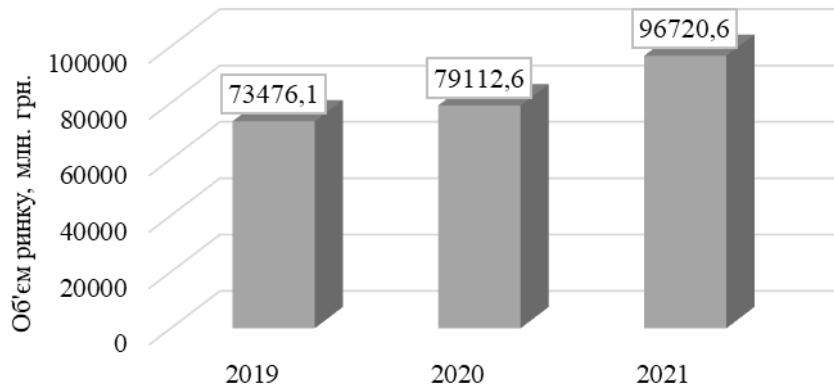

Рисунок 2.1 – Назва рисунку

Джерело: [12, с. 45]

Номер і назва рисунку розміщаються під ілюстрацією по центру. Після назви потрібно вказати посилання на джерело запозичення рисунку або зазначити, що це є власним здобутком автора.

Оформлення таблиць

Таблиці нумерують послідовно в межах розділу. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2 – Назва таблиці» (друга таблиця першого розділу). Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над нею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери. Слово «Таблиця» вказують один раз над першою частиною таблиці, над іншими частинами таблиці пишуть: «Продовження табл. ____» із зазначенням номера таблиці. В таблиці використовують шрифт Times New Roman, 12 кегль, міжрядковий інтервал – 1.

Наприклад:

Таблиця 2.1 – Класифікація видів проектів

№з/п	Класифікаційна ознака	Види проектів
1	2	3
1	За сфокусованістю на одному або декількох результатах	Монопроект, мультипроект, мегапроект
2	За тривалістю здійснення	Короткострокові, середньострокові, довгострокові

Джерело: розраховано автором на основі [43]

Таблиця 2.2 – Стан та структура активів «Смарт Стайл Юкрейн» за 2018-2022 роки

Стаття балансу	Роки									
	2018		2019		2020		2021		2022	
	млн грн.	%								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1. Необоротні активи	7	4,1	6,2	4,0	6,2	3,3	8,9	3,9	6,4	2,5

Джерело: складено та розраховано автором на основі даних балансу підприємства [15]

Таблиця 2.3 – Динаміка змін активів ТОВ «Смарт Стайл Юкрейн»

Стаття балансу	Відхилення за роками							
	2019/2018		2020/2019		2021/2020		2022/2021	
	абсо-лютне, (+/- млн грн.)	від-носне (%)	абсо-лютне, (+/-млн грн.)	від-носне (%)	абсо-лютне, (+/-млн грн.)	від-носне (%)	абсо-лютне, (+/-млн грн.)	від-носне (%)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Необоротні активи	-0,9	-11,94	-0,03	-0,49	2,7	43,91	-2,5	-28,40
1.1. Нематеріальні активи:	0	-	0	-	0,06	-	-0,03	-49,25

Джерело: розраховано автором на основі даних балансу підприємства [27]

Посилання на літературне джерело зазначається під таблицею.

Можливими формами посилань є:

- Джерело: [14, с.25], якщо таблицю відображену ідентично джерелу;
- Складено на основі [14], якщо таблиця формувалась автором відповідно до даних літературного джерела;
- Складено за даними [14], якщо таблиця формувалась на основі даних Державної служби статистики, підприємства;
- Розраховано за даними [14], якщо автор самостійно робив розрахунки, використовуючи дані Державної служби статистики або підприємства.

Наприклад:

Джерело: складено (або розраховано) за даними [14]

або

Джерело: складено на основі власних розрахунків (або на основі власних досліджень автора)

Оформлення формул

При використанні формул в магістерських дисертаціях потрібно дотримуватися певних правил.

Формули в роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номери пишуть біля правого берега аркуша в одному рядку з відповідною формулою в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів розміщаються безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони наведені у формулі. Значення кожного символа і числового коефіцієнта потрібно подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки. Наприклад:

$$B_e = \frac{B_{\text{зп}}}{B_{\text{заг}}} \quad (2.1)$$

де $B_{\text{зп}}$ – сума витрат на реалізацію товару на зовнішніх ринках, тис. грн.;

$B_{\text{заг}}$ – загальна сума витрат на реалізацію, тис. грн. грн.

Оформлення цитування

Посилання на використані джерела по тексту дисертаційної роботи слід виконувати із зазначенням в квадратних дужках порядкового номера джерела з або без номеру сторінки, залежно від запозиченого матеріалу, наприклад:

[14, с. 5] або [14, с. 5-6] – у випадку прямого цитування, запозичення графічного, табличного матеріалу чи формули без доопрацювання і змін;

[14] – у випадку посилання на джерело загалом, а не окремий його фрагмент;

[14; 15; 21-25] – у випадку на посилання на низку джерел, де 21-25 – це джерела № 21, 22, 23, 24, 25.

Оформлення списку використаних джерел

Список використаних джерел розміщується після висновків. Такий список віддзеркалює самостійну творчу працю її автора і демонструє ступінь фундаментальності проведеного дослідження.

Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим твором або виписують з каталогів і бібліографічних покажчиків повністю без пропусків будь-яких елементів, скорочення назв тощо.

До списку використаних джерел слід включати тільки ті джерела, які дійсно використані при написанні магістерської дисертації і на які є посилання у тексті (у вигляді квадратних дужок).

Відомості про джерела, включені до списку, необхідно давати відповідно до вимог державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць. Для оформлення списку використаних джерел керуються стандартом: *ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання* (Додаток Б)

Джерела можна розміщувати одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний для користування), в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, у хронологічному порядку.

Список використаних джерел магістерської дисертації має обов'язково включати посилання на:

- законодавчу та нормативну базу (законодавство України (закони, постанови тощо), міжнародне законодавство, нормативна база підприємств тощо);
- статистичні дані (вітчизняні, зарубіжні, професійні огляди тощо);
- наукові праці (монографії, статті тощо);
- іншомовні наукові джерела.

Джерела, що формують теоретичну, методичну й інформаційну базу дослідження і включені до списку використаних джерел, мають бути офіційними, відповідати критеріям об'єктивності, а у випадку наукового або аналітичного тексту – мати автора.

Оформлення додатків

Додатки оформлюють як продовження кваліфікаційної роботи на наступних її сторінках. Кожен з них починається з нової сторінки. Їм дають заголовки, надруковані вгорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «ДОДАТОК__» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г', Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ, наприклад, додаток А, додаток Б тощо. Якщо в роботі один додаток, він позначається як додаток А.

Якщо текст додатка значний за обсягом, його за необхідності може бути поділено на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У

цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку. Наприклад: А.3 – третій розділ додатка А.

Ілюстрації, таблиці та формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка. Наприклад:

Рисунок Б.1 – перший рисунок додатка Б;

(А.1) – перша формула додатка А

Узагальнені рекомендації до оформлення магістерської дисертації здобувача ступеня магістра подані у таблиці 2.

Таблиця 2 – Рекомендації до оформлення магістерської дисертації

Елемент	Рекомендації
Поля сторінки	Верхнє 2 см, ліве 2 см, праве 1 см, ліве 2,5 см.
Міжрядковий інтервал	1,5
Абзацний відступ	1,25 см
Шрифт основного тексту	Times New Roman, розмір 14
Шрифт рисунків	Times New Roman, розмір 10
Шрифт таблиць	Times New Roman, розмір 12
Шрифт назв рисунків та таблиць	Times New Roman, розмір 14
Формули	Редактор формул «Microsoft Equation».
Назви розділів	Великі літери, напівжирний шрифт, вирівнювання по центру
Назви підрозділів	Маленькі літери, напівжирний шрифт, з абзацного відступу
Нумерація сторінок	Внизу сторінки праворуч
Нумерація формул, рисунків, таблиць	В межах розділу, наприклад: Розділ 1, Рисунок 1.1, 1.2, 1.3; Розділ 2, Таблиця 2.1, 2.2, 2.3 і т.д.
Посилання на джерело	В квадратних дужках зазначається номер джерела згідно списку використаних джерел, через кому зазначається сторінка, наприклад: [12, с. 2]; або зазначаються декілька використаних джерел, наприклад: [12; 15; 21] або [14-17].
Примітки до таблиць і рисунків	Шрифт Times New Roman, розмір 10
Список використаних джерел	Нумерований список – бібліографічний опис в алфавітному порядку або у порядку згадування джерела в тексті; шрифт Times New Roman, розмір 14, активні URL, для електронних ресурсів зазначається дата звернення.

Додатки	Позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г', Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ. Наприклад, Додаток А, Додаток Б.
Таблиці й рисунки додатків	Позначати відповідно до додатку у такий спосіб: у Додатку А - Таблиця А.1, Таблиця А.2; у Додатку Б - Таблиця Б.1, Таблиця Б.2; у Додатку Д: Рисунок Д.1, Рисунок Д.2.

3. КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЯ МАГІСТР

Рейтингова система оцінювання (РСО) кваліфікаційної роботи передбачає оцінювання:

- якості виконання кваліфікаційної роботи – оцінюється якість пояснлювальної записки, текстового та графічного (ілюстративного) матеріалу (сучасність та обґрунтування прийнятих рішень, правильність застосування методів аналізу і розрахунку, якість оформлення, виконання вимог нормативних документів, якість графічного матеріалу і дотримання вимог стандартів тощо);
- захисту кваліфікаційної роботи – оцінюється якість захисту кваліфікаційної роботи (якість доповіді, ступінь володіння матеріалом, ступінь обґрунтування прийнятих рішень, вміння захищати свою думку тощо).

**Таблиця 3 – Оцінювання якості виконання та захисту
магістерських дисертацій**

<i>Критерій</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>	<i>Оцінювання критерію</i>	<i>Бали</i>
Якість виконання магістерської дисертації			60
Актуальність теми роботи, її значення для вирішення сучасних проблем економіки	3	- повністю вирішує сучасні задачі -неповністю вирішує сучасні задачі - недостатньо вирішує задачі - не вирішує задачі	3 2 1 0
Рівень теоретичного узагальнення та систематизації сучасної наукової інформації	10	- використана сучасна наукова інформація, яка повністю узагальнена та систематизована автором -....не повністю.... -....не достатньо.... - використана класична теорія економіки	10 8 7 6

Обґрунтування методологічних зasad роботи, науковий апарат та методи, залучені до аналізу	10	- методологія дослідження повністю описана та обґрунтована, методи аналізу відповідають задачам дослідження; - ....не повністю описана та обґрунтована.....відповідають .... - ....не достатньо описана, обґрунтована.....відповідають .... - ....не достатньо описана, не обґрунтована..... відповідають	10 8 7 6
Інформаційна база, інформаційні технології, що були застосовані у формуванні та обробці бази даних	10	- інформаційна база та інформаційні технології дозволяє комплексно оцінити, аналізувати та прогнозувати процеси та явища --....достатньо .... -....вибірково.... -....не достатньо....	10 9 7 6
Глибина розробки рекомендацій та їх інноваційність	10	- повністю інноваційний підхід та всебічне обґрунтування впливу авторських рекомендацій на зміну стану предмету та об'єкту дослідження ; - неповністю інноваційний підхід та неповне..... - недостатньо інноваційний підхід та недостатнє.... - інноваційність відсутня	10 8 6 0
Рівень новизни	10	- отримано нові знання - удосконалено існуючі методики, схеми, процеси тощо - розвинута сутність понять, положень, виявлено закономірності тощо	10 8 6
Практична значущість, апробація результатів	7	- наявність замовлень від підприємства - апробація і впровадження розробок і пропозицій - наявність публікацій у наукових журналах - участь у наукових конференціях	2 2 2 1
Захист магістерської дисертації			40
		36-40 балів – Високий рівень якості доповіді, повністю володіє матеріалом, відмінно обґрунтовує прийняті рішення. Студент вміє захищати свою думку. 31-35 балів – Рівень якості відповіді – вище середнього, допускаються незначні прогалини у володінні матеріалом. Студент добре обґрунтовує прийняті рішення та вміє захищати свою думку. 24-30 балів – Середній рівень якості відповіді студента. Недостатньо добре володіє матеріалом, середній ступінь обґрунтування прийнятих рішень, не	

		досить добре вміє захищати свою думку. 0 балів – Низький рівень якості відповіді. Студент погано володіє матеріалом, не обґрунтovanе прийняті рішення і не вміє захищати свою думку.	
--	--	--	--

Другою складової оцінювання магістерської дисертації є її захист.

Захист є обов'язковою умовою виконання освітньої програми

Основними показниками, що впливають на оцінку за захист магістерської дисертації і належать до процесу її захисту, є:

- чіткість та лаконічність викладення результатів дослідження;
- демонстрація глибини отриманих знань та компетентностей, які здобувач демонструє у доповіді, ілюстративному матеріалі та відповідях на запитання ЕК;
- відповідність тексту доповіді та слайдів презентації;
- здатність грамотно відповідати на поставлені під час захисту запитання та аргументовано викладати власну точку зору, що розкриває тему дослідження;
- демонстрація наукової новизни, її обґрунтованості, спроможність її подання та доведення;
- демонстрація набутих теоретичних знань здобувача та практичних навичок;
- рівень розуміння змісту роботи та проблеми, яка в ній розглядається;
- чіткість та логічність відповідей на запитання, вміння інтегрувати, адаптувати і надавати набуті практичні та теоретичні знання;
- змістовні та аргументовані відповіді на зауваження наукового керівника та рецензента.

Оцінка за виконання та оцінка за захист кваліфікаційної роботи переводиться в оцінку за університетською шкалою, наведеною у таблиці 4.

Таблиця 4 – Відповідність рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою

Рейтингова оцінка здобувача	Університетська шкала оцінок рівня здобутих компетентностей
95...100	Відмінно
85...94	Дуже добре
75...84	Добре
65...74	Задовільно
60...64	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Невиконання умов допуску	Не допущено

4. ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Передумовою успішного захисту кваліфікаційної роботи є опрацювання важливих організаційних моментів, до яких варто віднести наступні:

1. Комплектація магістерської дисертації

Комплектація магістерської дисертації відбувається у відповідності до структури та послідовності, визначеної у таблиці 5.

Таблиця 5 - Структурні частини магістерської дисертації

<i>Структурні частини магістерської дисертації (підшивается в роботу)</i>	
Структура частини магістерської дисертації	Коментар
Титульна сторінка	Номер сторінки не проставляється, але враховується при нумерації загальної кількості сторінок
Завдання на магістерську дисертацію	Номер сторінки не проставляється, не входить до загального обсягу роботи, не враховують при нумерації загальної кількості сторінок.
Реферат двома мовами (Додаток А)	
ЗМІСТ	Номер сторінки не проставляється, але враховується при нумерації загальної кількості сторінок
ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ (за наявності)	Номер сторінки не проставляється, не входить до загального обсягу роботи, не враховують при нумерації загальної кількості сторінок.

ВСТУП	Номер сторінки проставляється, враховується при нумерації загальної кількості сторінок Нумерація сторінок починається зі вступу.
РОЗДІЛИ:	
1	
2	
3	
ВИСНОВКИ	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ (Додаток Б)	
ДОДАТКИ	Сторінки нумеруються наскрізною нумерацією, але в обсяг роботи не враховуються.
<i>Необхідні компоненти для захисту магістерської дисертації (не піддаються в роботу)</i>	
Відгук наукового керівника (Додаток В)	
Рецензія (Додаток Г)	
Короткий звіт подібності	
Копія власних тез доповіді/ статті (за наявності)	

2. Мова захисту кваліфікаційної роботи

Захист кваліфікаційної роботи здійснюється мовою, яка зазначена як мова навчання в освітній програмі.

Допускається підготовка та захист кваліфікаційної роботи мовою, яку здобувач вивчав як іноземну за освітньою програмою. В цьому випадку має бути прийняте відповідне рішення випускової кафедри про дозвіл щодо підготовки та захисту кваліфікаційної роботи іноземною мовою на основі розгляду заяви здобувача на ім'я завідувача випускової кафедри з відповідним узгодженням з керівником (науковим керівником) кваліфікаційної роботи.

3. Подання готової роботи на кафедру

Після завершення написання магістерської дисертації здобувач має надати її на остаточну перевірку керівнику відповідно до затвердженого графіку виконання кваліфікаційної роботи.

Здобувач подає на кафедру підготовлену та допущену до захисту кваліфікаційну роботу з відгуком керівника (наукового керівника) і рецензією не менш ніж за 5 робочих днів до її захисту в ЕК.

Керівник роботи має надати її в електронному вигляді на перевірку на плагіат відповідальній особі по кафедрі, після чого інформацію про відсоток текстових збігів / подібності внести у свій відгук. При виявленні в роботі

академічного plagіату, що має бути зазначено у відгуку керівника, здобувач не допускається до захисту магістерської дисертації.

Керівник магістерської дисертації готове відгук на роботу відповідно до структури, яка наведена у Додатку В.

Після отримання відгуку керівника робота передається на рецензування. Рецензент готове рецензію на кваліфікаційну роботу згідно структури, зазначеного у Додатку Г.

Негативна оцінка рецензента магістерської дисертації не є підставою для недопуску її до захисту на засіданні ЕК [7].

Вносити будь-які зміни або виправлення в магістерську дисертацію після отримання відгуку наукового керівника та рецензії рецензента забороняється.

Відгук наукового керівника та рецензія рецензента вкладається у магістерську дисертацію разом із звітом подібності та іншими супровідними документами (копіями статей та тез конференцій (при наявності), актом про впровадження, листом-відзивом підприємства тощо).

4. Дотримання вимог щодо апробації результатів дослідження

Результати, отримані здобувачем у процесі підготовки магістерської дисертації, мають бути належним чином апробовані.

Для здобувачів ступеня магістра результати, отримані в магістерській дисертації, мають бути висвітлені не менше ніж у двох публікаціях.

5. Умови отримання дипломів «з відзнакою»

Згідно Положення про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського умовами для отримання дипломів з «відзнакою» здобувачем ступеня магістра є наступні:

1) здобувач вищої освіти має оцінки «відмінно» з не менше 75% семестрових контролів, а з інших семестрових контролів – оцінки «дуже добре» та «добре»;

2) здобувач вищої освіти захистив кваліфікаційну роботу з оцінкою «відмінно»;

3) здобувач вищої освіти має **не менше одного** з досягнень:

а) публікація у науковому фаховому виданні (не нижче категорії «Б»);

- b) отримання охоронного документу за результатами виконання кваліфікаційної роботи;
- c) участь у конкурсі стартапів Sikorsky Challenge

6. Вирішення конфліктних ситуацій

У випадку виникнення конфліктної ситуації здобувача з керівником (науковим керівником), консультантом, іншими працівниками випускової кафедри, факультету, інституту, Університету їх врегулювання здійснюється згідно з [Положенням про вирішення конфліктних ситуацій в КПІ ім. Ігоря Сікорського](#) за відповідним зверненням однієї зі сторін конфлікту.

Зокрема, здобувач може ініціювати питання про зміну наукового керівника, але не пізніше одного тижня з початку виконання магістерської дисертації за графіком навчального процесу з відповідним письмовим зверненням на ім'я завідувача випускової кафедри.

5. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Рекомендації до структури та змісту кваліфікаційних робіт здобувачів ступеня бакалавра та магістра. URL: <https://osvita.kpi.ua/node/973>
2. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Гончарук. Тернопіль, 2014. 272 с
3. Корягін М.В., Чік М.Ю. Основи наукових досліджень : навч. посібник / 2-ге вид., доп. і перероб. К.: Алерта, 2019. 492 с. URL: https://pidru4niki.com/70330/buhgalterskiy_oblik_ta_audit/aktualnist_novizna_naukovogo_doslidzhennya.
4. Марцин В.С., Міценко Н.Г., Даниленко О.А. Основи наукових досліджень. 2002. Львів: Ромус-Поліграф. 128 с.

6. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЯКІ РЕГЛАМЕНТУЮТЬ ОРГАНІЗАЦІЮ ВИКОНАННЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ЗАХИСТІВ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Стандарти:

1. Стандарт вищої освіти по спеціальності 051 Економіка - Бакалаврат
2. Стандарт вищої освіти по спеціальності 073 Менеджмент – Бакалаврат
3. Стандарт вищої освіти по спеціальності 075 Маркетинг – Бакалаврат
4. Стандарт вищої освіти по спеціальності 051 Економіка – Магістр
5. Стандарт вищої освіти по спеціальності 073 Менеджмент – Магістр
6. Стандарт вищої освіти по спеціальності 075 Маркетинг – Магістр

Освітньо-професійні програми підготовки:

Перший (бакалаврський) рівень підготовки

7. Економіка і бізнес
8. Економіка бізнес-підприємства
9. Економічна аналітика
10. Економічна кібернетика
11. Міжнародна економіка
12. Логістика
13. Менеджмент і бізнес-адміністрування
14. Менеджмент міжнародного бізнесу
15. Управління бізнесом, інновації та підприємництво
16. Промисловий маркетинг

Другий (магістерський) рівень підготовки

17. Економіка і бізнес
18. Економіка бізнес-підприємства
19. Економічна аналітика
20. Економічна кібернетика
21. Міжнародна економіка
22. Логістика
23. Менеджмент і бізнес-адміністрування
24. Менеджмент міжнародного бізнесу
25. Промисловий маркетинг

Документи щодо виконання та захисту кваліфікаційних робіт

26. Рекомендації до структури та змісту кваліфікаційних робіт здобувачів ступеня бакалавра та магістра
27. Регламент організації і проведення захистів кваліфікаційних робіт та атестаційних екзаменів в дистанційному режимі
28. Форми документів для проведення атестації в КПІ ім. Ігоря Сікорського

Документи з організації переддипломної практики

29. Положення про порядок проведення практики здобувачів вищої освіти КПІ ім. Ігоря Сікорського
30. Форма щоденника практики студентів
31. Форма направлення на практику студентів КПІ ім. Ігоря Сікорського
32. Форма договору про проведення практики студентів в КПІ ім. Ігоря Сікорського

Додаткові документи

33. Стратегія розвитку КПІ ім. Ігоря Сікорського на 2020-2025 роки
34. Про вирішення конфліктних ситуацій в КПІ ім. Ігоря Сікорського
35. Положення про дистанційне навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського
36. Положення про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського
37. Положення про організацію навчального процесу в КПІ ім. Ігоря Сікорського
38. Положення про систему запобігання академічному plagiatu в КПІ ім. Ігоря Сікорського
39. Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського
40. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського

7. ДОДАТКИ

Додаток А

Зразок оформлення реферату на магістерську дисертацію

РЕФЕРАТ

Магістерська дисертація Іванової Ольги Сергіївни на тему «Управління бізнес-проектами ТОВ "Смарт Стайл Юкрейн" з метою підвищення ефективності його діяльності» зі спеціальності 051 «Економіка», освітньо-професійної програми «Економіка бізнес-підприємства», КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021, Київ.

Магістерська дисертація складається зі вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Робота виконана в обсязі 137 сторінок, містить 43 рисунка, 43 таблиці та 2 додатка.

Метою магістерською дисертації є обґрунтування теоретико-методичних аспектів та практичних рекомендацій щодо удосконалення процесу управління бізнес-проектами ТОВ «Смарт Стайл Юкрейн» з метою підвищення ефективності його діяльності.

Методи дослідження. Під час наукового дослідження та розробки пропозицій з удосконалення управління бізнес-проектами на підприємстві було використано як загальні, так і специфічні методи, зокрема аналіз, синтез, класифікація, систематизація, метод графічного аналізу, горизонтальний аналіз, вертикальний аналіз, трендовий аналіз, порівняльний аналіз, аналіз відносних показників, таксономічний аналіз.

Об'єктом дослідження є бізнес-проекти підприємства.

Предметом дослідження визначено сукупність теоретичних підходів та практичних напрямів удосконалення процесу управління бізнес-проектами ТОВ «Смарт Стайл Юкрейн» з метою підвищення ефективності його діяльності.

За результатами оцінювання рівня ефективності управління проектами підприємства було запропоновано застосування процесного підходу в управлінні. Фінансовий аналіз розробленого бізнес-проекту «Система каршерингу» підтверджує ефективність його впровадження на підприємстві. Крім того, реалізація проєкту сприятиме зростанню чистого прибутку на 2%.

Ключові слова: бізнес-проект, проєктний менеджмент, процесний підхід, каршеринг, торговельне підприємство.

Додаток Б

Таблиця Б.1 – Приклади бібліографічного опису використаних джерел

Тип джерела	Приклад оформлення
1	2
Закони, постанови	<ol style="list-style-type: none"> 1. Про захист економічної конкуренції : Закон України від 11.01.2001 р. № 2210-III : станом на 07 трав. 2022 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text (дата звернення: 18.02.2023). 2. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 р. № 4495-VI : станом на 18 січ. 2022 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17 (дата звернення: 18.02.2023). 3. Деякі питання організації роботи працівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки на період воєнного стану : Постанова Каб. Міністрів України від 26.04.2022 р. № 481. Урядовий портал. URL: http://surl.li/eybyl (дата звернення: 18.02.2023).
Статті в періодичних виданнях, зокрема розміщених на електронних ресурсах	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zgurovsky M. et al. Selection of indicators for the scenario modeling of the progressive countries' economic development. Problems and Perspectives in Management. 2020. Is. 18(2). pp. 441–452. 2. Dunska, A., Zhaldak, H. The influence of endogenous innovative sources on the development of exports of industrial enterprises. Economic Annals-XXI. 2021. Is. 187(1-2). pp. 99–113 . 3. Войтко С. В., Кравченко М. О. Аналіз механізму формування економічної стійкості машинобудівних підприємств (неосистемний підхід). Маркетинг і менеджмент інновацій. 2016. №4. С. 211–221. 4. Мазуренко М.С., Фартушний І. Д. Оптимальне керування величиною знижки на бренд фірмою роздрібної торгівлі. Економічний вісник НТУУ «КПІ». 2022. № 23. С. 203–209. URL: http://ev.fmm.kpi.ua/article/view/264666/260835 (дата звернення: 18.02.2023 р.).
Книги, 1-4 автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Haskel J., Westlake S. Restarting the Future: How to Fix the Intangible Economy. USA: Princeton University Press, 2022. 336 p. 2. Morris S., Willcocks G, Knasel, E. How to lead a winning team. London: Prentice-Hall, 2002. 192 p. 3. Polychroniou C. J. Economics and the Left: Interviews with Progressive Economists. London: New Left Books Ltd, 2022. 416 p. 4. Гавриш О. А., Дунська А. Р., Жигалкевич Ж. М., Кравченко М. О. Інноваційні засади розвитку промислових підприємств в умовах інтеграції в світовий економічний простір. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2019. 249 с. 5. Дунська А. Р. Зовнішньоекономічна діяльність: теорія і практика : навч. посіб. К. : Кондор, 2013. 688 с. 6. Зозульов, О. В., Царьова Т.О. Маркетинг: теоретичні основи маркетингу. Навчально-методичний комплекс : навч. посіб. для студ. спец. 075 Маркетинг. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 100 с. 7. Кравченко М. О. Системно-структурна концепція економічної стійкості підприємств : монографія. Київ : ПП Вишемирський В. С., 2017. 460 с. 8. Марченко В. М., Шутюк В.В. Логістика : підручник. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 314 с.

Продовж.табл. Б.1

1	2
Книги, п'ять і більше авторів	<p>1. Foresight 2018: systemic world conflicts and global forecast for XXI century / International Council for Science etc.; Scientific Supervisor M. Zgurovsky. K. : Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute, 2018. 226 p.</p> <p>2. Форсайт: виклики енергетичної незалежності країн і регіонів світу на середньостроковому (до 2025 року) і довгостроковому (до 2030 року) часових горизонтах / М.З. Згуровський та ін. Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»; Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку; Інформаційно-аналітичний ситуаційний центр КПІ ім. Ігоря Сікорського. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021 р. 188 с.</p>
Електронні ресурси	<p>1. Асоціація підприємств промислової автоматизації України : офіційний веб-сайт. URL: https://appau.org.ua/ (дата звернення: 15.02.2023 р.).</p> <p>2. Офіційний курс гривні щодо іноземних валют на дату 18.02.2023 р. Національний банк України. URL: https://bank.gov.ua/ua/markets/exchangerates (дата звернення: 18.02.2023 р.).</p> <p>3. Статистична інформація : Макроекономічна статистика. Державна служба статистики України. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/tda.htm (дата звернення: 12.02.2023 р.).</p> <p>4. World development indicators. The World Bank : Data Bank. URL: https://databank.worldbank.org/source/world-development-indicators (дата звернення: 12.02.2023 р.)</p> <p>5. European and national indicators for short-term analysis (euroind). Eurostat : Database. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/data/database (дата звернення: 12.02.2023 р.)</p>
Дисертаційні роботи	<p>1. Кравченко М.О. Системно-структурний підхід до формування економічної стійкості машинобудівних підприємств: дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Київ, 2018. 562 с.</p> <p>2. Кухарук А.Д. Механізм підвищення конкурентоспроможності поліграфічних підприємств: дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04. Київ, 2014. 190 с.</p> <p>3. Ситайлло У. В. Оцінювання результативності стратегії економічної безпеки енергопідприємств України в умовах євроінтеграції: дис. д-ра філос. : 051 Економіка. Київ, 2020. 230 с.</p>
Без автора, під загальною редакцією	<p>1. Енциклопедія історії України: у 10 т./ред. рада: В. М. Литвин (голова) та ін.; НАН історії України, Ін-т історії України. Київ: Наук. думка, 2005. Т 9. С. 36-37.</p> <p>2. Україна в цифрах у 2015 році : стат. зб. / за ред. І. М. Жук. Київ: Державна служба статистики України, 2016. 239 с.</p>
Багатотомні видання	<p>1. Соціальна відповідальність влади, бізнесу, громадян : монографія : у 2-х т. / за ред. Г.Г. Півняка. Дніпропетровськ: НГУ, 2014. Т.1. 629 с.</p> <p>2. Бюджетна система України: історія, стан та перспективи : у 3 т. / Акад. прав. наук України. Львів : Право, 2012. Т. 2 : Бюджетний менеджмент / заг. ред. Ю. П. Бубряка. 476 с.</p>
Стандарти	<p>1. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Чинний від 01.07.2016 р. Вид. офіц. Київ : УкрНДНЦ, 2016. 16 с. URL: http://surl.li/bkfqh (дата звернення: 18.02.2023).</p>

Додаток В

ВІДГУК **наукового керівника магістерської дисертації** **на здобуття ступеня магістра,** **виконаної на тему: «Тема»** **студентом (-кою) Прізвище, ім'я, по батькові**

Відгук складається у довільній формі (використання бланків-шаблонів неприпустимо) із зазначенням:

- актуальності теми, в інтересах або на замовлення якої організації робота виконана (в рамках науково-дослідної роботи кафедри, підприємства, НДІ тощо);
- відповідності виконаної роботи виданому завданню;
- висновок про оригінальність роботи на підставі експертної оцінки роботи з урахуванням звіту подібності;
- короткого критичного огляду змісту окремих частин роботи із зазначенням найбільш важливих і значущих питань, у яких виявилася самостійність студента, його рівень теоретичної та практичної підготовки, ерудиція, знання фахової літератури;
- підготовленість студента до прийняття сучасних рішень, умінь аналізувати необхідні літературні джерела, приймати правильні (інженерні, наукові) рішення, застосовувати сучасні системні та інформаційні технології, проводити фізичне або математичне моделювання, обробляти та аналізувати результати експерименту;
- найбільш важливих теоретичних і практичних результатів, їх апробації (участь у конференціях, семінарах, оформлення патентів, публікація в наукових журналах тощо);
- своєчасність виконання календарного плану, недоліки роботи та тих, що виявилися у роботі здобувача, інші питання, які характеризують професійні якості студента;
- висновків щодо відповідності якості підготовки студента вимогам освітньої програми і можливості присвоєння йому ступеня магістра.

Науковий керівник
магістерської дисертації
 посада, науковий ступінь, вчене звання

Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Додаток Г

РЕЦЕНЗІЯ
на магістерську дисертацію
на здобуття ступеня магістра,
виконану на тему: «Тема»
студентом (-кою) Прізвище, ім'я, по батькові

Рецензія складається у довільній формі (використання бланків-шаблонів неприпустимо) із зазначенням:

- відповідності дипломного проекту (дипломної роботи, магістерської дисертації) затверджений темі та завданню;
- актуальності теми;
- реальності роботи (виконання на замовлення підприємств, організацій, за науковою тематикою кафедри, НДІ тощо);
- загальний огляд змісту роботи, при цьому рецензент оцінює кожний розділ роботи, глибину техніко-економічного обґрунтування прийняття рішень (для проекту);
- ступеня використання сучасних досягнень науки, техніки, виробництва, інформаційних та інженерних технологій;
- оригінальності прийнятих рішень та отриманих результатів;
- правильності проведених розрахунків і конструкторсько-технологічних рішень;
- наявності і повноти експериментального (математичного моделювання) підтвердження прийнятих рішень;
- якості виконання пояснлюальної записки, відповідності креслеників вимогам стандартів;
- можливості впровадження результатів;
- недоліків;
- оцінки («відмінно», «дуже добре», «добре», «задовільно», «достатньо», «незадовільно»), яку на думку рецензента заслуговує робота та її відповідність вимогам, можливості присвоєння студенту ступеня бакалавра/магістра та кваліфікації.

Рецензент

посада, науковий ступінь, вчене звання

Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Печатка установи, організації рецензента (*тільки для зовнішнього рецензента*)